

Szakmai tudásukat az átszivárgások megszüntetésében hasznosítják a csongrád megyei és a Duna mentén

Győr, 1954. július 22. csütörtök. Kiküldött munkatársunk telefonjelentése.

Köszö Pál és Szalma Bálint szegedi gátőrök, akik tízedmagukkal vettek részt Révfalu védelmében — valamennyien csongrád megyei — nagykormányosok — győztek a kedden Győrbe érkezett megyebeli jelleget.

— Éjjel-nappal dolgoztunk. A rákibeszűrt gát szilárdan állt, de hát nem is a töltés volt a hibás, hanem mintegy 20 méterre a töltéstől az egyik helyen egy karvastagságnyi buzgár (a víz felbuzogott) keletkezett.

Gyorsan el akarták tömni, kerülni a veszélyt, de percek alatt derékvastagságúra szélesedett a buzgár és hirtelen tetek meg mindent a védők, a víznyomás lefektet a töltés alá. A gát megroggyant, kapu keletkezett, rövid negyedóra alatt zúgva ömlött a víz...

— Aztán mentünk és jól tudják, most a gátszakadásokat szovjet kö-

tonák, csehszlovák segítséggel honvédek és az itteni dolgozók megfeszített munkával tömtek el.

Fontos feladat hárul a csongrád megyei vízügyi szakemberek kezére: helyezett várakozó csoportja, Győr mellett a Nagy- és a Kis-Duna dráda miatt a Rába és a Marcal hatalmasan megduzzadt. A kis folyókban a gátszakadások visszafelé folyt a víz, amely most is még igen magasra mossa a töltéseket. Több helyen kisebb-nagyobb átszivárgások keletkeztek, különösen Koroncónál.

Erre a területre kellett sietni csoportunknak, hogy biztosítsuk a veszélyeztetett töltéseket és a Rába-Marcal-köz 60.000 holdas területét megmentsék az áradástól, amely a vízszivárgások miatt kellő óvintézkedés hiányában bekövetkezhet.

Autóra ültünk. Három kis csoportra osztották az egyik részleget — a többiekre egy másik terület hasonló védel-

me vár — és körbe a Marcal és a rábai gátakon elhelyezkedtek. Több hasznos szakmai tanácsot adtak az ottlévő védelmi dolgozóknak és most járják a töltéseket, figyelik az átszivárgásokat, hogy veszély esetén azonnal intézkedjenek. Mintegy 19 km-es szakasz van rájuk bízva. Habár mindkét veszélyes folyó apad, az éberség elsőrendű feladat ezeken az átszivárgásokon és a csongrád megyei vízügyi szakemberekkel figyelve, dolgoznak most az elkövetkezendő napokban, hogy az árvízveszély végleg elháruljon Győr városa alól.

Egyébként azt is megtudtuk, hogy a szentesi védekező csoport, akik tegnap autón utaztak el Győrből Tökölre mentek segíteni a védelmi munkálatokhoz.

Az ár délre húzódik, de a csongrád megyei vízügyi szakemberek a még veszélyeztetett Duna mentén helytállnak. M. T.

Örjárat a szegedi szérűkön

Szeged, július 22. csütörtök: A tanácsháza elől indulunk, az Autóközlekedési Vállalat „kis Tátrájával”, amely egykor személygépkocsi volt, s most apró teherautó. A cél: megnézni, hogyan folyik a cséplés néhány helyen.

Fürgőn fut a kis Tátra és nem sokára feltűnik a felsővárosi szérű. Körülötte akácok állnak őrt. Kévékkel megpakolt kocsik jönnek. Még néhány igazítás

a villannyal hajtott cséplőgép

aztán indul. Nehéz volt a kezdet. Duruzsol a villanymotor és zúg a gabona. Gaál Mihály a gép felelős vezetője, ez a nyurga, székcs-barna fiatalember már mosolyog. Jólleső boldog érzés az, ha rendben van minden. A cséplő vadonatúj magyar Emag gyártmányú. Nincs vele semmi különösebb hiba, de a karbantartás eléggé nehéz. A pelyvafúvó úgy van szerkesztve, hogy csak nagy nehézségek árán lehet zsírozni. Kifogásolják is ezt Gaál Mihály.

Odajön Gaál Mihályhoz a cséplőmunkások vezetője: Kapás Imre. Alacsony termetű, javakorbeli férfi, vadonatúj kék ruháján szalma darabok. Elkerülhetetlen ez a cséplésnél. Arról is beszélgetnek, hogy mennyi gabonát eresztenek le a gépen. A napi norma 106 mázsa. De ő nem igen akarják adni 150 mázsán alul. „A mi bandánk dolgoz emberekből áll. Megyen itt majd a munka” — így mondja ezt Kapás Imre. Különböző a cséplőmunkások domaszékiek.

Előszó a gép Csányi Sándor bácsi búzáját is. A zsákokat kocsira rakják. Ott van Csányi Sándor felesége is. Jókédélyű, szorgalmas asszony, évek óta példát mutatnak a beadásban.

— Már indulunk is és visszük, ami az államnak jár

— szól Csányi Sándorné és nevet, hogy előváltan fehér fogsora. Az elmúlt esztendőben öt mázsa gabona volt a beadásuk. Most 3 mázsa 80 kilót kell bevinni.

A Nyíl-utca 9. szám alatt lakó Szabó Sándor bácsi búzája is elcséplésre a zsákokba kerül. Nagy, magávalragadó öröm ez. — Mondja is: „Megfelelő a termés”. Egy hol-

don szerződéses fűszerpaprikát termel. Jelentős e terület után a beadási kedvezmény. Az egy hold fűszerpaprika két holdat mentesít a gabona beadástól. Így ezévre, mindössze 197 kiló búzáat kell bevinni — annyi a beadás.

— Viszem hát akkor... — és indul a raktár felé...

A felsővárosi szérűn ott egy másik cséplőgép is. De áll, pedig nagy szükség lenne a munkájára. Farkas Ferenc, ez a zömök fiatalember, a gép felelős vezetője, olajos karjával feltolja fején sapkáját. Nem tudja, nekikeresésében káromkodjon-e. Nagyon bántja, hogy nem dolgozhat.

— Minek vagyok én itt, disznék?! Az ember szégyeli magát, hogy nem csinál semmit. Minek irányítottak ide, minek!

Farkas Ferencet a dorozsmai géppalomás vezetői még kedden délután átírányították a szegedi Felszabadulás tsz-ből, géppel együtt. Ott tarlószántást végzett. Keddel délután, szerda délután 2 óráig semmit nem csinált. Hiába várta a cséplőmunkásokat. Biztatták őt, hogy a cséplőmunkások hamarosan odaérkeznek, de sok óra elmúlt, s nem jöttek. Ez bántja Farkas Ferencet. Ez az eset is mutatja, hogy a munkabeosztásnál, irányításnál, komoly bajok vannak. Egy ember, egy cséplő és egy traktor, sok óráhosszát kiessett a munkából.

A felsővárosi szérű után ellenkező irányban haladunk a hódmezővásárhelyi beton-úton. Az Alkotmány tsz-hez olyan tíz perc múlva érkezünk. A központi tanya öles udvarán ott áll már a takaros aszlag. Ott a cséplő és a villanymotor is, amely hajtja. De Gyuris Mihály cséplő-csapata a zöldfűvön, a fák alatt tüdőgél. Ej, de nagyon kínos ez nekik. Nem is tetszik.

Dolgoznak az ökszíves örömet

de nem tudnak, a villanymotor vezetékeivel, a póznán lévő biztosítékkal baj van. Reggel óta várnak, s már 11 óra elmúlt. Megpróbálnak indulni. Azon az oszlopon, amelyen a kapcsoló van, sísteregve tűz szalad, zárlat lesz. A ME-GYEVILL két dolgozója mindent elkövet, hogy kijavítsák a hibát.

De az oszlopon a biztosítékot a DÁV-nak kell kijavítani. Az emberek megteszik a magukét, de a hiba ott van, hogy nem jó az előkészítés, s ezért az irányítók felelősek. Az óramutató fél 1-et jelez. Áll még a villanycséplő.

Az Alkotmány tsz egy másik tanyájában is ott a cséplő, a cséplőmunkások. Csak éppen meghajító erőgép nincs. Elment a tápéi rétre. De aztán intézkednek, hogy legyen erőgép a cséplőhöz. De addig ki tudja mennyi óra telik el!

Az embernek önkéntelenül is eszébe jut: Felsővárosban az egyik cséplőnél nincsenek cséplőmunkások, miért nem jöhetett el onnan a meghajító traktor az Alkotmány tsz-be! De nem dolgozott sem a felsővárosi szérűn, sem az Alkotmány tsz-ben a gép. Rendszertelenségre, kapkodásra mutat ez. Nehéz, bonyolult feladat helyesen, okosan elosztani a munkát, de amik történtek, azok alapvető bajok, el kellett volna kerülni.

Kifutunk a „kis Tátrával” a tanyaudvarról és dűlőúton, tarlókön át haladunk, hogy megnézzük, hogyan dolgozik az aratógép. Mert még 15 hold zabot kell levágni az Alkotmány tsz-ben. Áll az aratógép. Csak a vadonatúj nagyszemű Lanz-Bulldog traktor motorja jár. A vonórúddal van valami baj. Nagy Sándor elvtárs, a tsz elnök feliszti. Sok a teendő, adódnak a problémák. De úrrá lesznek a bajon.

S a „kis Tátra” vezetője: Biró András elvtárs, akin tiszta nadrag és tiszta ing van, odamegy a Lanz-Bulldog-hoz, kulcsokat vesz kezébe és segít a traktorosnak megcsinálni a vonórúdat, hadd menjen az aratógép.

Könyéig olajos a karja.

nadrágját, ingét lepi a por. Mit számít az. Izzadságcseppek gördülnek le az arcokon. Melegen tűz a nap. De aztán elindul az aratógép. Részre van abban Biró Andrásnak is. Egyszerűen, mintha a világ legtermészetesebb dolga lenne, úgy adott segítséget, s szerzett vele örömet.

S az emberek hazaszerelése, akarat, kemény helytállása legyőzi a nehézségeket.

(morvay)

Szeged dolgozói segítik az árvíz sújtott területek lakosságát

— LEVELEZŐINK ÍRJÁK —

A VAS- ÉS FÉMPARI SZÖVETKEZETBEN

Kocsis Vilmos, Szűcs Béla és Gilde Ferenc kezdeményezésére az árvíz károsultak megsegítésére gyűjtést indítottunk. Szerdán 100 dolgozó 3300 forintot ajánlott fel. Ezt az összeget már továbbítottuk is. A dolgozók nemcsak ezzel a pénzösszeeggel, hanem munkájuk jól elvégzésével, a munkapadok melletti helytállással is segítik az árvíz károsultakat. Sokan jelentkeztek a szövetkezetből készenléti szolgálatra. Ők bármikor készen állnak arra, hogy a helyszínre utazzanak s kivégezzék részüket a mentési munkákból.

Dobó József

AZ ELSŐ SZEGEDI SZABÓIPARI SZÖVETKEZET

dolgozói július 21-én tartott röpgyűlésükön elhatározták, hogy „ők is csatlakoznak a többi üzemek kezdeményezéséhez és tehetségükhöz mérten hozzájárulnak az árvíz károsultak megsegítéséhez. Vállalták a dolgozók, hogy tervben felüli termelésük egy műszakra eső munkadíját ajánlják fel. A javaslatot a tagság egyhangúlag elfogadta. Azok a dolgozók, akik nem termelő munkában vannak, egy napi keresetüket ajánlották fel.

Tóth Ferenc

A VILLAMOSVASÚT

dolgozóinak is körülbelül 70 százaléka jelentkezett, hogy önként felajánlja forintjait az árvíz sújtotta lakosság megsegítésére. A gyűjtés eredménye szinte óráról-órára változik. Eddig 2819 forint gyűlt össze.

Vida György

A SZEGEDI ERŐMŰ

dolgozói hétfőn reggel az árvíz károsultak megsegítésére gyűjtést

kezdeményeztek. A gyűjtésben élen haladtak a karbantartó részleg dolgozói. Tőlük indult el a részleg kezdeményezése is. E részleg beszélt meg elsőnek, hogyan tudnának segíteni az árvíz sújtotta terület lakosainak. Egy nap alatt 500 forintot gyűjtöttek össze. Az üzem többi részlege is csatlakozott a karbantartók kezdeményezéséhez. Szűcs Antal kőműves például 30 forintot adott, ugyanakkor felesége is 20 forinttal járult hozzá a bajba jutottak megsegítéséhez. Komócsin Balázs 30, Pozsár József 30, Filák Ignác 30, Kutasi Michel 30 forintot adott az árvíz károsultak megsegítésére. Eddig 1595 forintot gyűjtöttek a vállalatnál.

Misán György

AZ ÚJSZEGEDI LÁDAGYÁR

dolgozói a napokban röpgyűlést tartottak. Elhatározták, adományaikkal ők is támogatják az árvíz sújtotta lakosságot. A dolgozók szívesen adják forintjaikat a gyűjtőknek s eddig 2610 forintot adományoztak.

Az üzem dolgozói ezenkívül csütörtökön árvízvédelmi műszakot tartottak, amelynek eredményeivel is kifejezésre akarták juttatni együttérzésüket az árvíz sújtotta vidék lakosaival.

A vállalat DISZ-fiataljai nemcsak a gyűjtésben jártak élen, hanem a DISZ-vezetőség jó példája nyomán önként jelentkeztek árvízvédelmi készenléti szolgálatra. A jelentkezők közt elsőek voltak Lebák Sándor, Bata Imre, Horváth Sándor, Krasznavölgyi Gyula.

Sipos Gyula

Éjszakai műszakot vállaltak a cséplőmunkások az algyői tangazdaságban

Az algyői tangazdaság dolgozói határidő előtt fejezték be az aratást. Megkezdődött a cséplés. Eddig 300 mázsa árpát adtak be gyorsbeadás keretében és július 25-ig újabb 300 mázsa búzát szállítanak be. A mielőbbi betakarítás érdekében a cséplőmunkások a gépeknél éjszakai műszakot vállaltak, — írja Lele András levelezőnk.

A traktorosok is két műszakban dolgoznak a tangazdaságban és pár nap alatt 126 normálhold tarlót hántottak fel. Keddig 36 katasztrális holdat másodnövényvel be is vetettek. Különösen Herold

Lajos és Tornyai József traktoristák dolgoznak jól. A gazdaságban a napokban mintegy 60 dolgozó 200–300 forint prémiumot kapott a jó munkáért.

Annak ellenére, hogy még a fogatosok is jelentkeznek növényápolásra, amikor nincs fogatos munkájuk, mégis a tangazdaság lemaradt a kertészeti és a szántóföldi kapásnövények ápolásában. Berta Péter párttitkár irányításával azonban a pártszervezet a cséplés időszakában is arra törekszik, hogy a növényápolásban lévő lemaradást bepótolják.

Nyár a szegedi mozikban

Nem csökkent a mozik látogatottsága: a sok jó film vonzza a közönséget

A nyár a szabadba vonzza az embereket, még az idei nyár is. A szegedi mozik mégis zsúfolva vannak. Az előadás előtt már nem igen kapható jegy. Telt ház előtt perseg a „Halhatatlan melódiák” című film a hetedik napon is. Járjuk végig a filmszínházakat: milyen közönségsikerük van, milyen új filmek várhatók, hol merül fel kívánság, panasz?

A Szabadság moziban

Tóth elvtárs, az igazgató a következőket mondja:

— Harmincegyezer látogatóra számítottunk e hónapban. Ez a szám szerepel e havi tervünkben is. Eddig azonban — harmincegyezer ember nézte végig műsorainkat. Pedig öt előadás kiesett más műsorok miatt. Harmincegyezer ember — ez több mint százezer forintot jelent és ma még csak 22-e van!

— Melyik filmnek volt a legnagyobb közönségsikere? — kérdezzük.

— A Schubert-filmnek. Egy hét alatt majdnem 16 ezer látogatónk volt. De a Szürke fény és a Kegyetlen tenger előadásait is sokan látogatták. Most egy izgalmas cseh film került műsorunkra, a Kémek a vonaton. Kísérőműsoroként pedig egy magyar film a Mojszejev-egytettről. Aztán a kis Muk története jön majd, Hauff — a nagyszerű Köszív szerzőjének — új mese-filmje. A jövő hónapban pedig új olasz és osztrák filmek — Puccini és az Arlberg expressz.

— Mikor láthatjuk az új magyar filmeket?

— Az új magyar filmeket a Magyar Filmhét keretében mutatjuk be Szegeden is. Augusztus végére — szeptember elejére várható bemutatásuk. Jön majd a Rokonok című film, a Simon Menyhért születése — Derv Tibor forgatókönyvéből és az Életjel című film, melyben a szegedi Barsi Béla is játszik és amely a Karlov-Vary filmfesztiválon is hatalmas sikert aratott. Egyesek szerint ez eddig a legjobb új magyar film.

— Ebben a moziban nem kerül sor tatarozásra?

— Ez az, amit nem tudok megmondani. Szükségünk lenne rá. 180 ezer forintunk van erre a célra, de egyik vállalat sem vállalkozik elvégezni a munkálatokat.

A Fáklya-mozi

kiseb a Szabadság-nál. — Mi 33 ezer látogatót terveztünk erre a hónapra — mondja Nagy István igazgató. — Eddig majdnem 27 ezren látogatták meg előadásainkat. A „Halhatatlan melódiák” — újszólván mindig telt ház előtt megy. A mai napig tíz és félezer ember nézte végig. De nem sokkal maradt el mögötte a Szicíliai vérbosszú sem. Sajnos az idei nyár nem kedvezett nekünk a Kert-moziban. Többször kavargás volt amiatt is, hogy vajjon a kertben vagy az épületben tartjuk a második előadást. Most egy nagy táblán kifüggesztjük ezt mindig az előadások előtt. Egyébként előcsarnokunk kicsi s nálunk gyakorta torlóús van emiatt. Szeretnénk kibővíteni az előcsarnokot, aztán majd a kertmozi színpadát felépíteni... de ezek távolabbi tervek. Most egyelőre tető kellene a mozi. Már tervben is van — körülbelül 65 ezer forint. — Reméljük megvalósul — búcsúznak a Nagy elvtársról, s átme gyünk a

Vörös Csillag-filmszínházba.

Itt Bordás Ferencné elvtársnő — a mozi igazgatója — válaszol kérdéseinkre: A terv 31 ezer fő. Eddig 25 ezren nézték meg a filmeket. De itt csak 4–5 napig megy egy-egy film. Persze — mondja — mi most reprim-músort adunk — amíg a kertmozi működik. Aztán jön majd a mi idényünk: újra premier-műsorokat láthat közönségünk.

— Hogy melyik volt a legsikeresebb film? Mind hiszen majdnem mindig telt ház előtt játszunk. Ugy látszik — teszi hozzá elmosolyodva — ezt a mozit különösen szereti a közönség.

— Milyen filmek lesznek műsoron a közeljövőben?

— Most a Trubadur megy. A szegediek szeretik a zenét s a film nagyon szép. Én azt hiszem, hogy most még nagyobb sikerünk lesz. Aztán majd az Emberrablók-ot s a Három sürgöny című francia filmet pergetjük. De addig még, vasárnap, a Forró szívekből matiné is lesz.

— Persze ezt a mozit nemrég alakították újjá, azért szereti a közönség különösen...?

— Igen, — bár egy kis hiba van. Nem jól készítették a tetőt és beázott a fal. De már meg is ígerte a Vegyesipari Vállalat, hogy helyrehozza ezt a hibát a jövő héten. Remélem — betartják a szavukat.

— Van-e valami kívánsága a mozinak? — kérdezzük.

— Nekünk? Nekünk nincs. Majd ha premierek lesznek, még nagyobb közönség jön, bár most is csak azt mondhatom, hogy a szegediek szeretnek szórakozni. De talán a közönségnek lehet valami kívánsága...? Azt kérdezzék meg inkább, jó?

Beleegyeztünk és elbúcsúztunk egymástól.

(— th)

Magyar népművészeti kiállítás nyílt meg Iszambulban

A napokban mintegy 200 meghívott jelenlétében magyar népművészeti kiállítás nyílt meg Iszambulban. A kiállítás megnyitása alkalmából Adnan Ötügen, a török kultuszminisztérium népművészeti osztályának vezérigazgatója és dr. Nafi Famer, Iszambul kormányzóhelyettese mondott beszédet. A kiállítás látogatói nagy elismeréssel nyilatkoztak a kiállítás anyagáról.